

སྲིད་བརྗོད་མཉམ་པོ་དབྱེས་པའི་སྒྲ་དཔ།

ཚུམ་པ་པོའི་བཟང་སྤྱོད། དེ་ཡང་། “ཚོས་བྱེད་པར་ཡར་འདྲེན་ཆེ་ཚུང་། གཏམ་བརྗོད་པར་བདེན་པ་ཆེ་ཚུང་།” ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར། ཚུམ་པ་ལྟི་སྤྱད་ཚད་དང་གཏིང་ཟབ་མིན་ནི་དཔུང་བརྗོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་བདེན་དོན་གྱིས་ཕྱག་མིན་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ཡང་རྣམས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་གཞིའི་སྐོར་ལ་“དུང་པོའི་གཞུང་སྲོང་གསལ་པོའི་མཐའ་སྟོན་”ཏེ་གནད་ལ་ཁེལ་བའི་དཔུང་བརྗོད་ཀྱི་ལམ་ནས་དོན་གྱིས་ཕྱག་པའི་གྲུབ་དོན་སོ་མ་ཞིག་འདོན་ཐུབ་ཆེད། ངལ་བ་དང་དུ་སྐྱབས་ནས་རྒྱ་ཆ་བཅའ་འཛོལ་དཀའ་ངལ་ལ་མི་འཛོམ་པར་ཡིག་ཚང་ཁག་གི་ནང་དོན་ལ་བསམ་གཞིག་བརྗོད་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་ཚོགས་གི་སྦྱོར་ལྟེན། ཐ་ན་ལུང་ཚོགས་གཅིག་ཡིན་ཡང་རང་ངོས་ནས་བརྗོད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་“སྲིགས་པ་བསམས་ནས་རྒྱ་མཚོར་བསྐྱར་དགོས་པ་” ལས། “རྒྱ་པོ་གཡག་ལ་དགའ་བླ་མ་རོ་ལ་དགའ་”བའི་དཔེ་ལྟར། ཚུམ་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དཀའ་བ་དང་དུ་སྐྱབས་ཤིང་འབད་པ་ལྟར་ལེན་བསྐྱེས་པའི་ཚུམ་པ་པོ་ཞིག་གི་ཁྲོད་ནས་ལུང་ཁྲུངས་རྒྱ་བ་དང་ནང་དོན་བཟུལ་སོགས་ཏེ་གང་ལྟར་པལ་ཆེ་བ་གཞན་བྱས་ཀྱིས་སྤངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དམ་པ་སོང་མ་དག་གི་གསུང་རབ་ཁྲོད་ནས་ལུང་གི་སྐྱེད་པོ་རྣམས་བཏུས་སྒྲིག་བྱས་པ་ལས་རང་ངོས་ནས་བཏོན་པའི་དཔུང་འབྲས་ཅི་ཡང་མེད་ཁར། ད་དུང་རང་གི་ཆེད་ཚོམ་དུ་སྐྱོམ་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔུང་དེབ་ཅེས་བྲིས་པ་སོགས་ནི་ཚུམ་པ་པོའི་ངོས་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཚུ་བ་ནས་འགལ་བས་གཟབ་དགོས། “སོ་རང་ལ་མེད་ན་མེད་དེས། སྲོག་ནག་སོ་ཆད་ན་ཆད་དེས་”ཡིན་པས་རང་གིས་བྱས་པའི་ཇི་དེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེས་ན་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བས་སོ།།

“ཁྱུང་གི་སྐོར་ལེན་འདོད་ན། དེ་ལ་འཐབ་པའི་དཔེ་ཚུལ་དགོས་”པས་ཁྲོད་ལ་གྲུབ་འབྲས་དང་མིང་སྟོན་གྲགས་མཐོན་པོའི་གོ་ས་བཅས་འཐོབ་འདོད་ན། “མཐོང་བོང་བསྐྱབས་ནས་གཞན་ལ་རེ་བ་ལས། ཨམ་གཅིགས་བསྐྱེས་ནས་རང་གིས་བྱས་ན་དགའ་བས་”ཚུམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རང་ངོས་ནས་དགོས་པའི་དཀའ་སྤྱོད་དང་སྐྱེད་རྩལ་ནམ་ཡང་གཏིང་བརྗོད་དུ་འགྲོ་མི་ཉེན། དཔེར་ན་“ཕྱི་བ་གསེར་དུ་མི་འཇུག། རྒྱ་ནག་རྒྱུ་དུ་མི་འཇུག་”བ་དང་། “ཤ་སོ་ཆེན་རྒྱབ་ལ་ཚོལ་ཡོད་ཀྱང་། བྱི་ལྟོགས་པའི་ཁ་ལ་དེ་མི་རག་པ་”བཞིན་གཞན་གྱི་འབད་བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་དང་ལེགས་ཆ་དག་ཁྲོད་ཀྱིས་སྲོག་ནས་འཐོབ་མི་སྲིད་ལ་རྒྱས་ནས་བདག་དུ་མི་བཏུབ་པས། དེ་དག་ནི་རང་མགོ་རང་གིས་བསྐོར་ཏེ་སྤྱོད་ལ་ལག་གཡུག་དང་ཆགས་སྐོར་ནི་གྱིས་ཉོས་”པ་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་མོའི་ཐང་ལ་སྐྱབས་འདོད་ན་དཀའ་མོའི་ལ་མོ་རང་གིས་བསྐྱེས་དགོས་པས་སོ།།

ཤེས་རིག་གི་བདག་དབང་། ཚུམ་པ་པོ་ཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་ཚོས་ལུགས་ལ་དབྱེ་འབྱེད་དང་། རིག་གཞུང་ལ་བཟང་ངན་དུ་བསྐྱེས་ནས་དབྱེ་འབྱེད་དང་སྲིད་སྤྱོད་ལ་བཟོ་བའི་ནམ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་ནང་ཕུ་རྒྱའི་མཐུན་འབྲེལ་ལ་དོགས་

རོལ་དང་རྩ་ལྗོད་གཏོང་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པའི་སྲིད། འོན་ཀྱང་ལུ་ཅག་ཚེ་འབྱུང་འབྱུང་གི་ལམ་བུའི་ནང་ངེས་པར་དུ་
མི་རིགས་གཞན་དང་ལྷན་དུ་དབྱེད་པ་མཉམ་དུ་གཤེབ་ནས་བརྗོད་ཐུབ་དགོས་སྲིད། “ཁ་ཆག་སྣ་རལ་མ་བྱུང་གོང་། བསམ་
སློབ་དུག་གསུམ་བཅོལ་བྱུང་”འདོན་རན་ཡོད་ལ། “དཔའ་རྩལ་གྱིས་དག་མགོ་མཐུན། སློབ་ལ་གྱིས་རང་ཚུགས་བཟུང་”ནས་
ཤེས་རིག་གི་བདག་དབང་རྩོད་ཅིང་། གནས་རང་ས་ནས་འཚོལ་ཞིང་སྤྲུགས་རང་ཡུལ་ལ་གཏུག་སྟེ། བྱུངས་རང་ས་ནས་བྱུང་
བའི་མི་རིགས་རང་ལ་དབང་བའི་ཤེས་རིག་རང་རྒྱ་འཕེར་བ་ཞིག་རྒྱལ་ཁམས་མི་ལ་དོན་རྒྱ་ཡོད་དགོས་མོད། རྒྱ་དཀར་ནག་
སོགས་མི་རིགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ནི་ཤེས་རིག་གི་སྤྲུག་པོ་དང་། ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་གྲོལ་སྤྲུགས་
ཡིན་ཞེས་སྐད་གསང་སློག་འདོད་ལ་བྱེད།

འོན་ཀྱང་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོད་དུ་གནའ་ནས་ད་བར་ཚོས་ལྷགས་ཆགས་སྣང་གི་ནང་མཐུན་ཅན་མང་པོ་ཞིག་
གིས་ང་ཚོ་ལ་མི་རིགས་རང་གི་ལྷ་གྲུབ་མེད། རིག་གཞུང་དབྱུག་ཚོས་ལྷགས་བྱུང་མ་ལྟོང་། ཡི་གེ་ཡང་མེད་ཅིང་རང་གི་མེས་
པོ་གོང་མ་ཚང་མ་ལྷན་སྐྱོད་དང་སྐྱོ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་ལུང་གཏམ་སློག་སྟེ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་སློག་རྩ་གཅོད་བཞིན། རང་
རེ་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་གཞན་གྱི་བྱས་རྗེས་དང་། རྐང་ཡིག་དང་ཤེས་རིག་གི་བྱུངས་ཡོད་ཚད་གཞན་ཡུལ་ཞིག་
ལ་བཅོལ་བའི་གོམས་གཤེས་རན་པ་འདིའི་ནམ་སྤྲུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་“ཁ་སྤོང་ནང་གི་ལྷ་སྤོང་། ལག་སྤོང་ནང་གི་བྲག་
རྒྱ་སྤོང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཉམ་ཐག་ཞིག་སྟེ་རྒྱུ་རྟེན་རྩལ་བཅོལ་ན། ར་མ་འབྲུག་ལ་འབྱར་”བའི་དཔེ་ལྷ་རྩལ་ཉེས་དང་
གོད་ཆགས་མགོར་ལུང་ངེས་ཤིང་། “ཁ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དབང་མེད། མིག་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་དབང་མེད་”པར་བདག་དབང་
ཡོངས་སུ་ཤོར་བའི་དུས་ནི་འབྱུང་ངེས་པས། ད་ལྟ་ནས་“ཉེས་པ་ཅན་ལ་ཚད་པ། བྲག་པ་ཅན་ལ་ལྷན་པ་”སྟེ་རྩལ་སྤངས་དང་
ལྷ་མེད་ཅན་དེ་ཚོ་ལ་དགག་པ་ཚུན་དགོས་པ་ལས། ཚེ་སྤོང་བྱེད་ནས་རྒྱུན་མ་ལ་དཔའ་དར་དང་། སྤྱང་གི་ལ་རྩ་དར་
“བྱས་ན་མི་འགྲིག་པས་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་བའི་མི་བུ་ཀུན་གྱིས་སོམས་ཤིག

ཚོམ་རིག་གི་འགན་འཁུན། ཚོམ་རིག་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔའ་པོ་དང་། རིག་གཞུང་གི་དན་རྟགས་ཅན་དུ་མ་ཟད། མི་

རིགས་ཤིག་གི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་གྱི་འཚེ་གསོན་གྱི་ཚད་ཐོག་འཇལ་བྱེད་ཉག་གཅིག་ཏུ་ལགས་སྲིད། ཚོམ་རིག་གི་འགན་
འཁུན་ནི་སློག་ལ་བབ་ཀྱང་བསྐྱུང་ཐུབ་དགོས། དེ་ཡང་། “ཀྱག་ཀྱོག་གི་ལམ་མ་འགྲིམ་པར། ཅ་རིའི་གནས་ཆེན་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པ་
”དང་། “ཁ་ཡིས་བཟུང་འདོད་ན། ལག་གིས་ལས་བྱེད་དགོས་པས་”ཚད་འོན་ཀྱི་དབྱེད་ཚོམ་ཞིག་འབྲི་བ་ལ་“དཀའ་བ་དང་དུ་
ལེན། ལྷིང་བ་སྤྲུག་ཏུ་བྱུང་དགོས་པ་”མང་སྟེ། ཐོག་མར་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ལ་ལྷང་དོར་མི་བྱ་སྟེ་ཚོས་ལྷགས་གང་གི་དཔེ་
ཆ་ཡིན་མིན། གང་ཟག་སྤྲུག་བརྒྱུམས་མིན། ལུང་པ་གང་ནས་བྱུང་མིན་བཅས་ལ་དབྱེ་བྱེད་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཡོངས་སུ་
འཚོལ་སྤྲུབ་དང་ལྷ་སློག་དགོས་པ། བར་དུ་དབྱེད་ཚོམ་གྱི་སློམ་གཞི་གདོང་བ། མཐའ་མར་ནང་དོན་དངོས་ལ་འཚོལ་ཞིབ་
དང་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་གོ་རིམ་བརྒྱུད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ལུང་ཚིག་སློགས་བསྐྱུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྒྱ་ཆ་
བདུན་ཅུ་ཅན་ལ་ཞེད་ཀྱི་དབྱེད་བརྗོད་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཟད། ལུན་ནག་མདའ་འཕེན་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལུང་གི་བྱུངས་
དང་ལུང་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད། དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ལག་ཕན་རྩེན་དབྱེད་བསྐྱུར་གྱི་ལམ་ནས་མཐའ་མའི་སློམ་ཚིག་གམ་
དབྱེད་འབྲས་འགོད་ཐུབ་དགོས་པས། དཀའ་ལས་གདོང་ལེན་དང་བྱུང་གསོད་བཏུབ་ན་ཞོད་ལ་“དཀའ་ལས་
བརྒྱབ་པའི་དཀའ་ཚང་དང་། མཚོ་པོ་བསང་པའི་སྤྱི་གྲུ་གཅིག་”འཐོབ་ངེས་ལགས་སོ།།

“གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནམ་ཉན་དང་“དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྒྱ་ཚར་”ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐར་ཡང་ལྷ་འདོད་པ་ཞིག་ནི། དབྱུང་ཚོམ་
ཞིག་འབྲི་བ་ལ་ཆེས་ཐོག་མར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དབྱུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་འཚོལ་སྐྱབ་དང་ཡུལ་དངོས་ལ་རྟོག་ཞིབ་སོགས་དགོས་པ།
དེ་ནས་དཔེ་སྟོན་དང་ནང་དོན་ལ་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་ཚོམ་ཡིག་གི་སྟོན་གཞི་ཡོངས་སུ་སེམས་ལ་གྲུབ་ཟིན་རྗེས། ད་གཞོན་
གཞི་ནས་ཚོམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱུར་དངོས་སུ་འགོ་བརྒྱུ་དགོས་པ་ལས། ལོ་རིམ་ཅི་ཡང་མེད་པར་དཔེ་ཆ་འཚོལ་སྐྱབ་དང་ལྷ་སྟོན་
ནང་དོན་ལ་བསམ་གཞིགས་དང་ཚོམ་དངོས་སུ་བྱི་བ་བཅས་ཐམས་ཅད་འགོ་མཉམ་དུ་བཅུགས་ཤིང་མཚོན་སྲུང་གཅིག་ལ་
འཛོག་པ་སོགས་ནི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་ལགས་ཕྱིར་ནམ་ཡང་ལོ་རིམ་དེ་རིགས་ཡིད་ལ་འཆང་དགོས་པས་སོ།།

ཡང་ཚོམ་ཡིག་གི་བརྒྱ་ཆ་པལ་ཆེ་བ་ལུང་ཚོག་གིས་བཀའ་ཞིང་དེ་ཡང་ལུང་ལུངས་ཁ་གསལ་མེད་པ། ལུང་གིས་
ལྷུག་ཀྱང་ལུང་ཚོག་སྒྲིལ་གང་ལའང་ལུང་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་མེད་པ། དཀའ་གནད་ཐམས་ཅད་ཟུར་དུ་བཞག་ཏུ་ནང་
དོན་ལས་སྐྱབ་པའི་རིགས་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་རྒྱས་པར་བཀའ་བ། དབྱུང་ཐབས་ཀྱི་རིག་ལམ་དབུལ་ཞིང་དབྱུང་
འབྲས་གསར་པ་ཚེན་དུས་ཀྱི་སྐར་མའི་ལྷ་ཉམས་ལྟར་པ་མ་ཟད། “སྣ་ཁང་རྟིང་པ་ལ་རྟེན་བཤད་གསར་པ་”སྟེ་བཤད་སྟངས་
ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་ཟིན་པ་དག་ཡང་ནས་བརྒྱུར་དུ་བརྒྱོ་བ། གཞན་གྱིས་སྤོང་མ་ཕྱོང་བའི་བཟོད་གཞི་གསར་པ་ལ་ཁ་མི་
སྟོགས་པར་མང་པོ་ཞིག་གིས་དབྱུང་ཚར་བའི་ཁར། ཀུན་གྱིས་ལོ་བ་རྟེན་ཟིན་པའི་གནས་ལ་གཞི་ནས་མིའི་ལད་སྐྱོས་བྱེད་པ་
སོགས་ཀྱང་ཚོམ་ཡིག་གི་འགན་འབྲི་དང་མི་མཐུན་ལ་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་གི་ཚད་ཀྱང་མི་ལོན་པས་སུས་ཀྱང་རིན་ཐང་འཛོག་
ཐབས་བལ། གང་ལྟར་དབྱུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ལུང་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་ལུང་གནད་བརྒྱས་སུ་འདྲིན་ཤེས་དགོས་པ། དབྱུང་བཟོད་
སྟེལ་ཚོ་ལ་བཤད་ལུང་བཤད་ཀྱིས་སྐྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཚོམ་ཚུལ་གྱིས་ལྷུག་ཅིང་ཚོག་གི་སྤེབ་སྦྱོར་ལེགས་པའི་ཐོག་འགྲེལ་
བཤད་ཆེས་ཉུང་བརྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ནང་དོན་གོ་བདེར་སྟོན་ཐུབ་དགོས་པ་སོགས་ནི་དབྱུང་ཚོམ་འབྲི་བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་
བའི་ཆ་རྒྱུན་ཤ་རྟུག་གོ།

ལར་རིག་གཞུང་གི་ཚོམ་ཡིག་ནི་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་ཚོས་ལུགས་མི་གཅིག་པ་དང་ཚོས་ཁས་ལེན་མཁན་དང་
ཚོས་མེད་སྐྱབ་བ་སུས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ལུང་ལུངས་ལ་ཡིད་རྟོན་དང་། བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡིད་འཛོག་ཚོག་
པ་ཞིག་དགོས་ཕྱིར། “ཉ་ཉུངས་མཉམ་བསྐྱེ་”བྱས་ཏེ་“དད་པ་དག་སྤང་གིས་སྤུང་པ་”དང་། ཡང་ན་“ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་”དང་
“ངའི་སྐྱའི་གསུང་གང་མས་”ཟེར་ནས་འགང་ཆེན་དང་། གཞན་སྤང་མེད་དུ་བྱས་ན་དབྱུང་ཚོམ་གྱི་འགན་འབྲི་དང་འགལ་
བ་སྟེ། དད་པ་དང་དག་སྤང་ནི་ཉིད་ཀྱི་དོར་རྣམ་པར་དག་པ་ཅམ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་སྐྱེ་མ་ནི་ཁྱོད་སྤོང་དོས་ལ་
བདེན་དོན་དང་མཐུས་ཆེ་ཤོས་ཅམ་སྟེ། དེ་ནི་ངའི་ཨ་མའི་ཁ་སོར་ང་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ལ་གཅོང་བ་དང་ཡོངས་སུ་མཚུངས།
ལར་རང་རེའི་ཚོམ་པ་སོའི་ཁྱོད་དུ། “མཁས་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱབ་བལྟས། དཔའ་བོ་ཡིན་ཡང་སྐྱི་བལྟས་”ལར་ནས་མི་བྱེད་པའི་ཁར།
“བསམ་པའི་སྤོང་གི་གནད་དོན། ལུས་ཀྱི་སྤོང་གི་ནད་གཞི་”འགའ་ཞིག་སྟེ། ཚོམ་ཡིག་གི་ཁྱོད་ནས་གྲུབ་མཐའི་ཚོད་སྤིང་བྱེད་
པ། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཤ་འཁོན་ཐམས་ཅད་ཚོམ་ཡིག་གིས་སྤེལ་བྱེད་པའི་ལུགས་རྟིང་ད་དུང་བརྒྱུད་འཛོན་བྱེད་ཀྱིན་པ་འདི་
ལ་རྒྱལ་ཁམས་མི་ཡིས་གང་མོ་དགོད་བཞིན་མཚོས་པས་ང་ཚོ་ཚོངས་ཉིད་ལས་སང་རན་ཐག་ཚོད་པས་སོ།།

དབྱུང་ཚོམ་གཞུང་ལུང་འཛོགས་མེད་དུ་འབོད་པས་སྐྱས་སོ།།